

Міністерство освіти і науки України

Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

Львівський державний університет фізичної культури імені Івана Боберського

Харківський національний педагогічний університет ім. Г.С. Сковороди

Національний університет фізичного виховання і спорту України

Харківська державна академія культури

ТЕНДЕНЦІЇ І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ХОРЕОГРАФІЧНОГО МИСТЕЦТВА У КОНТЕКСТІ КУЛЬТУРНО-ОСВІТНІХ ПРОЦЕСІВ

Збірник наукових праць
І Всеукраїнської науково-практичної конференції

23-25 травня 2024 року

Полтава -2024

співати в унісон. Хорове виконання припало до душі публіці і самому Енріке. Йому здалося, що текст пісень в цьому випадку звучав більш чітко. І останнє: він змінив акценти в музиці, щоб танцюристи могли здійснювати рухи навіть без інструментального супроводу.

Легкий, веселий і святковий танець швидко завоював любов жителів Куби. В середині ХХ століття практично в кожному місцевій вуличному кафе можна було спостерігати, як танцюють ча-ча-ча. З огляду на, що острів Свободи був улюбленим місцем відпочинку американців, не варто дивуватися швидкості поширення танцю на території США. У 1952 році на острів прибув П'єр Лавелл, англійський хореограф. Незвичайна манера кубинців танцювати румбу не залишила його байдужим. Недовго думаючи, П'єр "відвіз" оригінальний танець з континенту - так ча-ча-ча поширився європейськими країнами.

Ляшенко А.Ю., студент
*Національного університету «Полтавська політехніка
імені Юрія Кондратюка»*

Горголь П.С., заслужений працівник культури України, доцент
завідувач кафедри хореографії і танцювальних видів спорту
*Національного університету «Полтавська політехніка
імені Юрія Кондратюка»*

ІСТОРІЯ ВИНИКНЕННЯ ТАНЦЮ СИРТАКІ

Сиртакі - грецький танець, який виник в 60-і роки ХХ століття. Але деякі витоки стилю все ж простежуються в стародавній культурі Греції. Вважається, що його основу складають три грецьких танці.

- Хасапіко – древній танець греків-воєнків. Історичних відомостей про цей стиль відомо небагато. Згідно з переказами, хасапіко танцювали на Великдень

м'ясники, тому його часто називають “танцем м'ясників”. До того ж з турецького “касап” перекладається як “торговець м'ясом”, що знову ж таки підтверджує походження напрямки. З сиртакі хасапіко ріднить побудова танцюристів до лав, коли все танцюючі кладуть руки один одному на плечі.

- Хасапосервіко – швидкий варіант хасапіко. Прискорити темп танцю прийшло в голову сербам, які прийшли до Візантії приблизно в IX столітті.
- Сиртос – істинний народний танець греків. У сучасному уявленні це ціла група стилів, яка об'єднує культури різних грецьких областей.

Цей танець формувався за часів сценічних виступів древніх греків, коли танці були невід'ємною частиною театральних вистав, причому для кожного жанру існував свій танець. Під час виконання танцюристи відбивали ритм ногами, для цієї мети служили спеціальні залізні або дерев'яні сандалі, а іноді і руками за допомогою надягнутих на середні пальці устричних раковин, що грали роль своєрідних кастаньєт. Цей танець згодом і назвали сиртакі. Цей танець зароджувався за часів сценічних виступів древніх греків, коли танці були невід'ємною частиною театральних вистав, причому для кожного жанру існував свій танець. Під час танців танцюристи відбивали ритм ногами, для цієї мети служили спеціальні залізні або дерев'яні сандалі, а іноді і руками за допомогою надягнутих на середні пальці устричних раковин, що грали роль своєрідних Цей танець формувався за часів сценічних виступів древніх греків, коли танці були невід'ємною частиною театральних вистав, причому для кожного жанру існував свій танець.

Сиртакі не є грецьким народним танцем, його було спеціально створено у 1964 році для художньої стрічки «Грек Зорба», музику ж до танцю написав грецький композитор Мікіс Теодоракіс. Саме тому іноді і сам танець, і музику до нього називають танець Зорби.

Що таке сиртакі? Сиртакі в перекладі з грецького означає «торкання» і насправді має схожі риси з традиційним грецьким танцем хасапіко - танцем м'ясників. В хасапіко такі ж повільні, досить односкладові і прості рухи .

Сиртакі ж поступово прискорюється у другій частині, де істотно змінюється і характер рухів. Цьому теж є пояснення. Адже вищезгаданий фільм знімався протягом тривалого часу, тому в кінці зйомок Ентоні Квін вже міг рухатися без яких би то не було обмежень. І другу частину танцю він вже виконував в традиціях підіхтоса, грецького танцю з підскоками і стрибками.

З виходом фільму танець в багатьох країнах дійсно став сприйматися як грецький. Самі греки його теж полюбили і називають «танцем Зорби» в честь головного героя. Виконавцю ролі Зорби американцеві Куїнн піля виходу фільму навіть присвоїли звання почесного громадянина Греції. В даний час можна побачити, що сиртакі виконується в грецьких національних костюмах, але зазвичай така дія служить лише презентацією грецької культури за межами самої країни.

За час існування сиртакі з'явилася маса варіацій танцю, але основні його риси – залишаються незмінними. Небагато танців можуть похвалитися такою довгою і багатою історією, як національний грецький танець сиртакі. У наш час цей старовинний народний танець танцюють не лише греки, але й в усьому світі. Музика сиртакі всім відома, а танцювальні рухи досить прості.

Щоб танець був жвавим і веселим, має зібратися досить багато танцюристів. Усі стають в коло або в два кола, одне всередині іншого: всередині — жінки, зовні — чоловіки. Якщо танцюристів все ж не дуже багато, то можна також стати в лінію. Танцюючі сплітають руки, утворюючи руками горизонталь, при цьому долоні лежать на плечах сусідів (рідше — на талії).

Танець починається з повільної частини. Танцюристи роблять крок управо, приставляють ліву ногу в правій нозі, а потім навпаки — вліво, і приставляють праву ногу. Аналогічний рух повторюється протягом першого такту. Потім танцюристи роблять крок вправо на праву ногу, а ліву ставлять взакрест на носок спереду. Той же рух виконується в ліву сторону, з лівої ноги.

Наступний рух аналогічно попередньому, тільки нога ставиться взакрест позаду опорної. Потім танцюючі роблять крок вправо на праву ногу, а ліву виводять вперед, не відриваючи від підлоги. Аналогічно — в ліву сторону.

Далі слідує такий елемент: танцюристи роблять крок вправо, крок лівою ногою взакрест назад, знову крок правою ногою, приставлення лівої ноги до правої і випад на пом'якшену праву ногу вправо. Потім танцюрист піднімається, переносить вагу на ліву ногу і приставляє праву ногу до лівої. Аналогічні рухи робляться в протилежну сторону. Таким же чином в сиртакі різні кроки, випаді, присідання і утворюють новий танцювальний малюнок.

Швидка частина являє собою, так зване, рух «зиг-заг». Танцюристи все швидше біжать боком по колу, чергуючи схрещування ніг. Музика постійно прискорюється, змушуючи учасників танцю бути більш уважними та спритними.

Малич Д.С., студент

*Національного університету «Полтавська політехніка
імені Юрія Кондратюка»*

Горголь П.С., заслужений працівник культури України, доцент
завідувач кафедри хореографії і танцювальних видів спорту

*Національного університету «Полтавська політехніка
імені Юрія Кондратюка»*

РЕГІОНАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ УКРАЇНСЬКИХ НАРОДНИХ ТАНЦІВ СЛОБОЖАНЩИНИ

Слобожанщина — історико-етнографічний регіон України, що включає частини Харківської, Сумської та Луганської областей. Народна культура цього регіону має унікальні риси, зокрема в танцювальному мистецтві. Український народний танець Слобожанщини вирізняється своєрідною музично-хореографічною структурою, особливими костюмами та історичною значущістю.